

Európa – a čo ďalej? Cesta po Lotyšsku/In Focus (6:52 – 10:00)

Deutsche Welle

Vydávame sa smerom na juhovýchod do Daugavpilsu, kde žije najväčšia lotyšská komunita etnických Rusov. Ich prítomnosť je dôsledkom obrovského presídľovania po druhej svetovej vojne, keď Stalin pripojil Lotyšsko k ZSSR. Dozvedáme sa, že väčšina etnických Rusov, ktorí tu dnes žijú, sa tu vlastne narodila. Zatiaľ čo staršia generácia má stále sklon hovoriť iba po rusky, čoraz väčšia časť mladej generácie hovorí aj po lotyšsky.

Zdá sa, že Daugavpils je oveľa farebnejší a živší, ako keď sme ho navštívili po prvý raz pred viac než desiatimi rokmi. V roku 2000 totiž všetko vyzeralo sivo, bezútešne a beznádejne. Rozprávali sme sa vtedy s Margaretou, ktorá učila ruských školákov. Bola pevne presvedčená, že by mali plynulo ovládať lotyštinu. Dúfame, že sa nám ju opäť podarí nájsť, rovnako ako Káťu, jednu z jej najnadanejších žiačok spred viac ako desaťročia.

Naše pátranie prinieslo ovocie. Margareta, ktorá má teraz 43 rokov, stále vyučuje lotyštinu. Okrem detí však teraz učí aj dospelých v súkromnej škole. Práve teraz precvičuje so študentmi konverzáciu. Hovorí nám, že pri hľadaní zamestnania je dobrá praktická znalosť jazyka dôležitejšia než kedykoľvek predtým. Učiť starších študentov je oveľa ťažšie, ale Margareta vraví, že väčšina etnických Rusov sa chce integrovať.

Dodáva, že tí, čo sa už pustili do učenia lotyštiny, sa ľahko začlenili do spoločnosti. Po skončení hodiny má Margareta stretnutie s Káťou. Pred desiatimi rokmi bola Káťa bystrou mladou študentkou. Teraz je vydatá, má malé dieťa a študuje ekonómiu. Káťa nám prezrádza, že nemala žiadne problémy s predsudkami, základom však bolo, že ovládala jazyk. Väčšina mladých etnických Rusov má rovnaké skúsenosti. Pýtame sa jej, ako bude vychovávať svoju dcérku.

Odpovedá, že jej dieťa si zachová ruské dedičstvo, pretože starí rodičia nehovoria po lotyšsky. Vďaka tomu bude nútená udržiavať si ruštinu, no trvá na tom, aby jej dcéra zvládla aj lotyštinu a ďalší cudzí jazyk.

Proces začleňovania však vždy nebeží hladko. Niektorí Lotyši naďalej vnímajú ruskú menšinu ako veľký problém. Jedným z najväčších kameňov úrazu je jazyková bariéra, keďže niektorí Rusi stále nie sú ochotní ani len zmeniť názvy ulíc.